

Regelrådet är ett av regeringen utsett oberoende organ vars huvuduppgifter är att:

1. Ta ställning till om nya eller ändrade regler är utformade så att de uppnår regelgivarens syfte på ett enkelt sätt och till en, relativt sett, låg administrativ kostnad för företag.
2. Bedöma konsekvensutredningarnas kvalitet.

Regelrådet tar inte ställning till förslagets politiska syfte.

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Justitiedepartementets remiss av betänkandet Genomförande av EU:s nya redovisningsdirektiv (SOU 2014:22)

Regelrådets ställningstagande

1. Regelrådet avstyrker förslaget med anledning av att de administrativa kostnaderna är ofullständigt beskrivna.
2. Regelrådet anser att konsekvensutredningen är bristfällig.

Innehållet i förslaget

De svenska reglerna om årsredovisning hittas främst i årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL), lagen (1995:1560) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) och i lagen (1995:1559) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL). Dessa tre lagar bygger på två redovisningsdirektiv från EU. I juni 2013 antogs ett nytt direktiv som ersätter de två tidigare och med anledning av det tillsattes en utredning med uppdrag att lämna lagförslag för att genomföra det nya direktivet i svensk rätt. Enligt utredningen innebär det nya direktivet i många avseenden inte några ändringar i sak jämfört med tidigare. Däremot har reglerna som styr små företags årsredovisning ändrats desto mer.

Ett uttalat syfte med det nya direktivet var att förenkla regelverket för berörda företag. Direktivet ingick också i kommissionens förenklingsprogram och initiativ för att minska företagens administrativa bördor. Främst är det små företag som ska omfattas av enklare regler. Utredningen har i sitt arbete tagit hänsyn till detta och har enligt vad som går att utläsa av konsekvensutredningen strävat efter att välja alternativ till genomförande som innebär den största lättnaden för det enskilda företaget.

Utredningen föreslår att företag som omfattas av reglerna om årsredovisning ska delas in i fyra kategorier; små, medelstora och stora företag samt företag av allmänt intresse. Gränserna mellan de tre första kategorierna bygger på företagets balansomslutning, nettoomsättning och antal anställda. För att exempelvis klassificeras som ett småföretag är gränskriterierna en balansomslutning på 40 mkr, en nettoomsättning på 80 mkr och ett medelantal anställda på 50. Om två av dessa tre kriterier överskrids är företaget inte att betrakta som ett småföretag. Bland företag av allmänt intresse återfinns enligt förslaget noterade företag, företag som omfattas av ÅRKL, företag som omfattas av ÅRFL och företag som enligt aktiebolagslagen är publika aktiebolag. Poängen med att dela upp företagen i dessa kategorier är enligt både direktivet och utredningen att olika krav bör ställas på företag av olika storlekar och typer. Kraven på redovisning är generellt sett högre på större företag än på små och genom storleksuppdelningen kan små företag slippa många av de krav som ställs på större företag.

Utredningen föreslår ändringar i ett stort antal författningar. De största förändringarna föreslås i ÅRL, ÅRKL och i ÅRFL men även ändringar i följande författningar föreslås:

- Ny lag om rapportering av vissa betalningar till myndigheter
- Bokföringslagen (1999:1078)
- Lagen (1995:1570) om medlemsbanker
- Lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat
- Försäkringsrörelselagen (2010:2043)
- Förordning (1995:1633) om vissa årsredovisningsfrågor
- Lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet
- Lag (1987:667) om ekonomiska föreningar
- Revisionslagen (1999:1079)
- Sparbankslagen (1987:619)
- Lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar
- Förordning (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag
- Aktiebolagslagen (2005:551)

Regelverket för att genomföra direktivet ska ha trätt i kraft senast den 20 juli 2015. Det ges dock en möjlighet att tillämpa bestämmelserna först på finansiella rapporter för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2016 eller senare under år 2016, en möjlighet som utredningen föreslår ska utnyttjas.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Administrativa kostnader

Utredningens förslag kommer att påverka de administrativa kostnaderna hos i stort sett samtliga företag som upprättar årsredovisningar. Störst förändring kommer enligt utredningen företag klassificerade som små företag att uppleva. Även publika aktiebolag som idag klassificeras som mindre företag men till följd av förslaget klassificeras som företag av allmänt intresse kommer att märka av stora förändringar. I och med förslaget om ny lag om rapportering av vissa betalningar till myndigheter kommer vidare vissa företag inom utvinnings- och skogsindustrin att få ökade administrativa kostnader.

Små företag

Det framhålls i utredningen att de administrativa kostnaderna för små företag totalt sett kommer att minska avsevärt tack vare förslaget. Små företag kommer enligt förslaget att omfattas av färre krav på att lämna upplysningar i sin årsredovisning. Några fullständiga beskrivningar eller beräkningar av de förändringar i tidsåtgång och administrativa kostnader som små företag kommer att ta del av anges inte ha låtit sig göras. Det ges dock två exempel på hur borttagandet av upplysningskrav för små företag konkret kommer att minska kostnaderna. Det ena exemplet är att små företag inte längre ska behöva lämna uppgifter om könsfördelningen bland ledande befattningshavare och uppgifter om räkenskapsårets personalkostnader. Enligt utredningen leder detta till besparingar på ca 70 mkr per år för små företag. Det andra exemplet är att små företag inte längre ska behöva lämna upplysningar om innehav i dotterföretag och intresseföretag samt om namn och säte för det företag som upprättar koncernredovisning i den största av de koncerner i vilken företaget ingår som dotterföretag. Detta ska enligt utredningen leda till besparingar på ca 2,7 mkr per år för små företag. Till följd av förslaget menar utredningen att små företag inledningsvis också kommer att få ökade kostnader i samband med att nya rutiner för informationsinsamlande kan behöva implementeras. Vidare kan den minskade mängden

uppgifter i små företags årsredovisningar innebära att Statistiska centralbyrån kommer att kräva in mer uppgifter vilket leder till ökade kostnader. Utredningen har uppskattat att ca 450 000 företag kommer att klassificeras som små företag enligt förslaget.

Det är Regelrådets åsikt att utredningens beskrivning av hur de administrativa kostnaderna förändras för små företag innehåller brister. Med tanke på att ett uttalat syfte med direktivet är att förenkla för små företag och minska deras kostnader anser Regelrådet att utredningen borde ha mer utförligt visat på hur förslaget verkligen uppnår sitt syfte. Inga totala förändringar i kostnader anges och i endast två exempel är kostnadsförändringar angivna i belopp. Det ges heller ingen information om varför just dessa två exempel tagits fram och Regelrådet kan inte utläsa hur dessa två förändringar på ca 73 mkr/år står i förhållande till övriga förändringar för små företag. Regelrådet hade önskat en tydligare uppställning av alla de upplysningskrav som tas bort för små företag samt i möjligaste mån en uppskattning av de kostnadsförändringar borttagandet innebär. Av utredningen framgår att en sådan fullständig beskrivning inte låtit sig göras men Regelrådet saknar i vart fall en beskrivning av vilka försök som gjorts och varför en bättre beskrivning inte varit möjlig. Det efterfrågas slutligen viss källkritik av utredningen med tanke på att kostnadsberäkningarna som det hänvisas till är från år 2009 och endast omfattar ca 270 000 företag.

Medelstora och stora företag

De administrativa kostnaderna för medelstora företag uppges i utredningen bl.a. minska tack vare att krav på notupplysningar om nettoomsättningens fördelning på olika verksamhetsgrenar och marknader tas bort. Även kravet på att lämna upplysning om arvoden till företagets revisorer föreslås tas bort. Enligt utredningen innebär dessa lättnader sammanlagt ca 10 mkr/år i kostnadsbesparingar för de ca 5 000 företag som kommer att klassificeras som medelstora företag. Det anges att ca 1 600 företag kommer att klassificeras som stora företag. Förändringar som förslaget får för dessa företag beskrivs mycket kort i utredningen men det går att utläsa att upplysningskraven inte förändras mer än marginellt.

Regelrådet anser att beskrivningen av hur de administrativa kostnaderna förändras för medelstora företag är mycket kortfattad. Liknande kritik som den ovan riktas också mot beskrivningen av de administrativa kostnaderna för medelstora företag. Dels beskrivs endast två exempel och dels framgår inte vad den totala nettoförändringen för medelstora företag blir. Beträffande konsekvenserna för de stora företagen finner Regelrådet inga skäl till att ifrågasätta utredningens bedömning om att kraven för dessa inte förändras mer än marginellt.

Företag av allmänt intresse

Denna nya kategori omfattar ca 1 300 företag och störst förändring kommer de företag som tidigare utgjorde mindre företag men som nu föreslås klassificeras som företag av allmänt intresse. Dessa mindre företag av allmänt intresse kommer att omfattas av mer långtgående krav än tidigare. Det anges att siffror över antalet företag som kommer att drabbas av mer omfattande krav inte gått att få fram men att minst ett femtiotal berörs. Hur stora kostnadsförändringarna blir för dessa företag framgår dock inte.

Det är enligt Regelrådet uppenbart att ett antal företag i den nya kategorin kommer att omfattas av betydligt mer omfattande krav än vad de ställts inför tidigare. Dessvärre saknas helt beloppsmässiga beskrivningar av de förändringar som förslaget kommer att innebära.

Utvinnings- och skogsindustri

I och med införandet av ett nytt rapporteringskrav för stora företag och företag av allmänt intresse inom utvinnings- och skogsindustri kommer enligt utredningen minst 15 företag att få ökade administrativa

kostnader. Det framgår av utredningen att det inte varit möjligt att uppskatta totalt antal företag eller kostnaderna för rapporten.

Regelrådet efterfrågar utförligare beskrivningar av hur många företag som kommer att rapportera och uppskattningar på hur tidskrävande upprättandet av rapporterna kommer att vara. Utredningen har enligt Regelrådet inte på tillräckligt sätt motiverat varför dessa uppgifter inte gått att få fram.

Slutsats

Enligt Regelrådets mening är förslaget i sin helhet inte en direkt följd av EU-rätten eftersom förslaget i vissa delar går utöver de minimikrav som uppställs i direktivet. Regelrådet anser att beskrivningarna av hur de berörda företagens administrativa kostnader förändras till följd av förslaget är ofullständigt beskrivna. Det går därför inte att bedöma om de nya reglerna är utformade så att de uppnår regelgivarens syfte på ett enkelt sätt och till en relativt sett låg administrativ kostnad. Regelrådet avstyrker förslaget.

Konsekvensutredningen

Konsekvensutredningen innehåller en kort bakgrund och en beskrivning av utredningens syfte. Det finns en bedömning om att förslaget är förenligt med EU-rätten samt ett resonemang kring valet av ikraftträdandedatum. Som nämnts i avsnittet ovan finns det beskrivningar av antalet företag som berörs, uppdelat på de fyra kategorier som föreslås. Däremot är inte förändringarna förslaget medför på företagens kostnader beskrivna på ett tillfredställande sätt. Det lämnas visserligen exempel på kostnadsminskningar för både små och medelstora företag men Regelrådet efterfrågar fler beloppsmässiga beskrivningar samt bättre motiveringar till varför sådana uppgifter inte varit möjliga att ta fram. Att inga beskrivningar av kostnadsförändringarna för företag av allmänt intresse och för företag inom utvinnings- och skogsindustrin har gjorts är enligt Regelrådet en allvarlig brist i utredningen. Ytterligare en brist är att beskrivningen av förändringarna på konkurrensförhållandena enbart belyser de konkurrensfördelar små företag åtnjuter tack vare förslaget. De konkurrensnackdelar som vissa företag klassificerade som företag av allmänt intresse kan komma att drabbas av beskrivs inte alls.

Flera av de förslag som utredningen lämnar går längre än de minimikrav som direktivet ställer upp. När regelgivare väljer att föreslå en författning som går utöver ett minimikrav, s.k. gold-plating, ska det motiveras och konsekvensutredas. Ett exempel på gold-plating i utredningen är att samtliga publika aktiebolag ska klassificeras som företag av allmänt intresse och därmed omfattas av de mer långtgående kraven på upplysningar i årsredovisningen. Ett annat exempel är att den möjlighet som direktivet ger om att medelstora företag ska få upprätta resultaträkning i förkortad form inte bör utnyttjas enligt utredningen. Detta är två exempel där konsekvenserna av gold-plating enligt Regelrådet borde ha utvecklats mer och kostnadsberäknats.

Sammantaget finner Regelrådet att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6-7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning och bedömer den därmed som bristfällig.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 25 juni 2014.

I beslutet deltog Karin Lindell, ordförande, Lennart Palm, Eleonor Kristoffersson och Sten Nyberg.

Ärendet föredrogs av kommittésekreteraren Gustaf Molander.

Karin Lindell
Ordförande

Gustaf Molander
Föredragande

Postadress

Kv Garnisonen, 103 33 Stockholm

Telefon (vxl)

08-405 10 00

Webbplats

www.regelradet.se

E-post

regelradet@regelradet.se